

Ska företag kunna stämma stater för i demokratisk ordning fattade beslut om besluten kan leda till att deras vinster minskar? Detta har redan skett i bl.a. Kanada och Australien. Om TTIP (Transatlantic Trade and Investment Partnership)- det handelsavtal mellan EU och USA som det nu förhandlas om i EU-kommissionen går igenom kan det även hända här och då riskerar det att bli dyrt att sätta marknadsmekanismerna ur spel. Sådana tvister behandlas i skiljedomstolar som står över det nationella rättsväsendet.

Avtalet handlar inte bara om tullar och avgifter utan också om ett fördjupat samarbete kring regler och standarder. EU har hårdare krav när det gäller t.ex. produktmärkning, konsumentinformation,, klimatlagstiftning och djurskydd. Många kemikalier som är förbjudna i EU är fortfarande tillåtna på den amerikanska marknaden och kan genom produkter godkända i USA komma att saluföras i EU. Vad skulle USA:s storskaliga industrijordbruk och djuruppfödning med antibiotika och tillväxthormoner komma att innebära för vårt norrländska jordbruk?

Hemlighetsmakeri har kännetecknat processen kring avtalet. Därför har diskussionen uteblivit. Näringsminister Mikael Damberg har skrivit under ett brev till handelskommissionären där undertecknarna vill att tvistlösningsmekanismen som innebär att företag kan stämma stater inkluderas i avtalet.

Ska demokratin underordnas marknadens krav på vinster? Då blir det både orättvist och förödande för miljön. Vi uppmanar alla som värnar om demokrati och miljö att sätta sig in i frågan!